

Brezsnyev—Zsivkov- megbeszélés

● Moszkva (TASZSZ) Leonyid Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának főtájkára szerdán a Krimben baráti megbeszélést tartott Todor Zsivkovval, a Bolgár Kommunista Párt KB első titkárával, a Bolgár Államtanács elnökével, aki a Szovjetunióban üdül.

Leonyid Brezsnyev és Todor Zsivkov tájékoztatta egymást az SZKP XXV. és a BKP XI. kongresszus határozatainak megvalósításának menetéről. Kifejezték elégedettségüket azzal kapcsolatban, hogy a szovjet-bolgár együttműködés következtében fejlődik párt-, állami és társadalmi vonalon. A kommunista és a szocialista építési terveknek sikeres teljesítése a Szovjetunióban és a Bolgár Népköztársaságban jó előfeltételeket teremt ahhoz, hogy a két ország között az élet minden területén megvalósuló fokozatos közlekedési folyamat elmélyüljön. Az időszerű nemzetközi

problémákat megvitatva Leonyid Brezsnyev és Todor Zsivkov megállapította, hogy a helsinki csúcstalálkozó komoly kezdetét jelentette az európai államközi kapcsolatok átalakításának a béke, a biztonság és az együttműködés elvei alapján. Most különösen fontos, hogy a tanácskozás minden résztvevője fokozza erőfeszítéseit az értekezleten meghirdetett történelmi célok teljes megvalósításáért. A Szovjetunió és Bulgária szilárd elhatározása ennek energikus elősegítése.

Kifejezték meggyőződésüket, hogy az európai kommunista berlini értekezletének döntései hatalmas támaszt jelentenek minden olyan politikai erő számára, amely a béke, a barátság és a haladás Európájáért küzd. Leonyid Brezsnyev és Todor Zsivkov találkozáját a szívélyesség, az egyetértés és a testvéri kölcsönös megértés légréje jellemezte.

RÁDIOTELEK

LÁZAR GYÖRGY
ÜDVÖZLŐ TÁVIRATA

Lázár György, a Minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte Abdel Rahman Khlefaouit, a Szíriai Arab Köztársaság miniszterelnökét, kinevezése alkalmából.

HAZAÉRKEZETT
KÜLDÖTTSEGI
MONGÓLIÁBÓL

Szerdán hazaérkezett Ulánbátorból a magyar küldöttség, amely részt vett a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 10. ülésében.

DIPLOMACIAI
KAPCSOLAT

A Magyar Népköztársaság és Fidzsi kormányja — attól a szándéktól vezérelve, hogy országaik baráti kapcsolatát fejlessék, s hogy kölcsönösen előnyös együttműködésüket az Egyesült Nemzetek Alapokmányában lefektetett elvekkel összhangban előmozdítsák — elhatározták párhuzamos akkreditálás útján megvalósuló nagykövetségi szintű diplomáciai kapcsolatok létesítését.

RAPAI GYULA
KITÜNTETÉSE

Rapai Gyulának, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagyköveteinek szerdán a szovjet fővárosban átnyújtották a Népek Barátsága Erdemrendet. A nagykövetet a Magyarország és a Szovjetunió közötti barátság és sokoldalú együttműködés erősítése érdekében végzett tevékeny munkájáért részesítették a magas kitüntetésben.

IBARRURI
JUGOSLÁVIÁBAN

A Jugoszláv Kommunista Szövetségének meghívására kedden Belgradba érkezett Dolores Ibaruri, a Spanyol Kommunista Párt elnöke, aki Jugoszláviában fog üdülni. Az AP szerint Ibaruri a közelmúltban Rómában bejelentette, hogy szeptember végéig hazatér Spanyolországba. A polgárháború legendás hősnője, a „la pasionaria” mint ismeretes, csaknem négy évtizede él külföldi száműzetésben.

NAGYGYÜLÉS
MOSZKVA-BAN

A szovjet-indiai barátság hónap keretében ünnepi nagygyűlést tartottak Moszkvában a békéről, barátságról és együttműködésről szóló szovjet-indiai szerződés aláírásának ötödik évfordulója alkalmából. A gyűlésen felhívta Nyikolaj Gogolint, a Szovjetunió nehézipari-építési miniszterét, a szovjet-indiai baráti társaság elnökét.

Az együttműködés új stílusa

A szocialista gazdasági közösségről

A szocialista gazdasági közösség, a KGST-országok együttműködését bemutató és értékelő írásaink elsősorban az együttműködés elmélyülését és szélesedését, formáinak folyamatos gyarapodását hangsúlyozzák. Az integrációs folyamat előrehaladását érzékeltető megállapítások helytállóak és reálisak, annál is inkább, mert bőséges, s mind újabb bizonyító anyagra, tényekre támaszkodnak.

A KGST-országok jelenlegi ötéves terveket az elmúlt évek során nemcsak egyeztettek — miként a korábbi ötéves terveket —, hanem a tervezési kooperáció tökéletesítése, elmélyítése révén a KGST fennállása óta első ízben a sokoldalú integrációs intézkedések 1976—1980 évekre szóló egyeztetett tervtől kidolgozták és elfogadták, ilymódon a legfontosabb integrációs folyamatokat és intézkedéseket — például 9 milliárd transzferábilis rubel értékben hatalmas ipari objektumok közös építését — szervesen beillesztették a tagországok népgazdasági terveibe.

Okkal-joggal beszélhetünk az együttműködés szélesedéséről is, mert a két- és többoldalú szakosodási és kooperációs megállapodások újabb és újabb gyártmányokra, gazdasági ágazatokra terjednek ki. A gépiparban például az 1976 elejéig megkötött egyezmények már több mint hater ezer termék vonatkozásában a szakosított gyártásba, illetve a termelési kooperációba. A KGST-országok tudományos-műszaki együttműködésének fejlődését egyidejűleg jellemzi a kapcsolatok elmélyülése és szélesedése — a tagországok mintegy 80 többoldalú egyezményt kötöttek —, a tudományos-műszaki együttműködés új formáinak alkalmazása.

A KGST fennállásának és működésének több mint negyedszázada arról tanúskodik, hogy időről időre — ahogy annak feltételei megérnek — új súlypontok képződnek az együttműködésben. Ez korántsem jelenti a régi módszerek elvetését, valóban súlypont áthelyezéséről van szó, oda összpontosítjuk az együttműködést, ahol az előrehaladás sodrása különösképpen erőteljes és meghatározhatja az egész folyamat, napjainkban már a szocialista gazdasági integráció erősödését.

A KGST XXX. ülészakájának határozata is ilyen folyamatot indított el. Az együttműködésnek ugyanis idővetülete is van. Az eddi-

gazdaságfejlesztési feladatok közös megoldására.

Ehhez adott zöld jelzést a KGST legutóbbi ülészakája, amikor megbízta illetékes munkaszerveit, hogy hosszú távú célprogramokban foglalják össze a közös és összehangolt fejlesztés teendőit a gazdasági közösség fűtőanyag-energetikai és nyersanyagbázisának növelésére, az élelmiszer és közszükségleti cikkek, a népgazdaság technikai rekonstrukciójához nélkülözhetetlen gépgyártás, gép- és berendezéskészítés, és végül a tagországok közlekedési-szállítási kapcsolatainak és kapacitásainak fejlesztésére. Anélkül, hogy e célprogramok tartalmát, összefüggéseit és komplex voltát részleteznénk, megállapítható, hogy a hosszú távú együttműködés, a gazdasági fejlődés kulcstermékeit — energiahordozók és nyersanyagok, élelmiszerek és fogyasztási iparcikkek, gépi technika —, és mellesleg a modern közlekedési-szállítási rendszert ragadják meg, állítják az együttes erővel történő fejlesztés középpontjába. Az együttműködés új stílusa, átállítása hosszú távra végső soron azt jelenti — és eredményezi majd —, hogy a gazdaság és az életszínvonal töretlen fejlődését megalapozó fő termékekben a szocialista gazdasági közösség egyre inkább saját forrásai- ból elégítheti ki szükségleteit.

Andreotti kormánya bizalmat kapott

● Róma (MTI)

Az olasz képviselőház szerdán megszavazta a bizalmat Giulio Andreotti kisebbségi kereszténydemokrata kormányának, miután a bizalmi vita lezárásaként meghallgatta a kormányfő válaszbeszédét. A szenátus az elmúlt héten szavazott bizalmat az új kormányának. Andreotti kormányára kereszténydemokrata képviselők és a nemzetiségi kisebbségi Dél-Itali Néppárt képviselői szavaztak. Ellene foglalt állást az újfasiszták és a szélsőbaloldali parlamenti képviselők, valamint néhány független baloldali képviselő. A pártok többsége, így a kommunisták, szocialisták, szociáldemokraták, republikánusok és liberálisok tartózkodó álláspontra helyezkedtek.

BÁTYAI JENŐ:

Lapok a szegedi tudomány- és technikatörténetből

151.

Dr. Rédei László, az algebra kiválóan felkészült tudósa Rákospalotán született, 1900. november 15-én. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, és oklevelével együtt a doktori címet 1922-ben nyerte el. Ezután Miskolcon, Mezőtúron, majd Budapesten tanított középiskolákban, amikor 1934-ben elnyerte a Humboldt-ösztöndíjat, és két évet a göttingeni egyetemen töltött. Egyetemi tanári kinevezést a szegedi tudományegyetemre kapott, 1940-ben, és itt a geometriai, majd az algebra-számelméleti tanszékét vezette. Tudományága területén tett nagyszerű megállapításaiért 1940-ben nyerte el a König Gyula-díjat, amit több más kitüntetés mellett, 1950-ben és 1955-ben a Kossuth-díj arany fokozata követett. A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává 1949-ben, rendes tagjává 1955-ben választotta. A hallel Német Természettudományos Akadémia tagságát 1962-ben nyerte el.

Kutatási területe algebrai és geometriai problémákra, elsősorban a számelmélet kérdéseinek tanulmányozására terjed ki. Az *Algebra* című könyve előbb magyarul, majd Lipcseben németül, és angol nyelven is megjelent. Ugyancsak több nyelven adták ki egyéb értékes munkáit is. Ezek mellett mintegy 150 tudományos publikációt tett közzé hazai és külföldi szakfolyóiratokban önálló kutatási eredményeit feldolgozva.

Címzetes egyetemi tanári minőségben továbbra is részt vesz a szegedi Bolyai Intézet munkájában, de 1967-ben távozott az egyetem állományából, és azóta a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutatóintézetének osztályvezetőjeként fejt ki munkásságát.

Az algebra magas szintű művelője, dr. Szele Tibor Debrecenben született, 1918-ban. Már középiskolás korában megmutatkozott hajlama a matematika iránt, és két alkalommal is nyert igen rangos mezőnyben versenyt. Egyetemi tanulmányait a debreceni egyetemen végezte, ott szerzett oklevelét. Ezután a szegedi egyetem elméleti fizika tanszékén Széll Kálmán professzor mellett lett tanársegéd, de itt is inkább a matematikai problémák foglalkoztatták, és kevésbé az elméleti fizika kérdései. A gráfelmélet köréből itt készítette el doktori dolgozatát 1942-ben, de hosszú katonai szolgálata miatt doktorrá avatására csak 1946-ban kerülhetett sor. Ettől kezdve ismét a szegedi Bolyai Intézet munkatársa volt, de közben a debreceni egyetemen magántanárként minősítették 1948-ban. Szülővárosába 1950-ben költözött vissza, amikor előbb megbízott, majd két év múlva tanszékvezető professzorrá nevezték ki.

Tudományos munkásságának főterülete az absztrakta algebra, és ezen belül elsősorban az Abel-féle csoportok elmélete volt. Tevékenységével nagy hatást gyakorolt az újabb hazai algebrai kutatások fellendítésére. Kombinatorikai vizsgálatai is több új megállapítást hoztak. Alkotó munkásságát államunk 1952-ben Kossuth-díjjal jutalmazta.

Szegeden, 1955-ben halt meg. Dr. Szabó Pál Zoltán földrajztudós Pécsen született, 1901-ben. Egyetemi tanulmányait a budapesti és a pécsi tudományegyetemen végezte, és 1923-ban szerzett oklevelet, majd doktori címet. Ezután a földrajzi intézet tanársegédje volt, majd 1932-ben magántanári minősítést kapott. A

szegedi egyetemen magántanára a Magyarország és délkelet-Európa földrajza tárgykörből 1941 és 1949 között volt. A Dunántúli Tudományos Intézet igazgatójává 1943-ban nevezték ki, és ebben a minőségben fejtett ki igen hasznos munkásságot haláláig. Kutatási területe leginkább a természeti földrajzra, különösen a morfológiára, a hidrologiára és a karsztkutatók kérdéseinek tanulmányozására terjedt ki. Baranya megye vízellátási problémáinak gyakorlati megoldása mellett számos értekezése és tanulmánya jelent meg. A Mecsek szenvedélyes kutatója volt. Több tudományos és társadalmi szervezetben töltött be vezető tisztséget. Tudományos eredményeiért 1952-ben kapta meg a kandidátusi fokozatot. Szívesen vett részt a közéletben is, Baranya megyének haláláig országgyűlési képviselője volt.

Szülővárosában halt meg, 1965-ben. Dr. Jordan Károly matematikus és természettudós a szegedi matematikai iskolával élete végéig alkotó kapcsolatot tartott fenn, jó pár dolgozata itt jelent meg. Pesten született, 1871-ben. Egyetemi tanulmányait Párizsban, Zürichben, Manchesterben és Genfben végezte. A matematikusi oklevél mellé végzettség is szerzett. Előbb a genfi egyetemnek volt tanársegédje, majd magántanára. Hazatérése után a Földregész-tudományi Intézetnek volt vezetője. A Közgazdaságtudományi Egyetemen 1920-tól adott elő, és 1940-ben kapott ugyanott professzori kinevezést. Munkásságának főterülete a valószínűségszámítás és a matematikai statisztika volt. Munkássága a matematikán kívül kiterjedt az éghajlatra, a geofizikára és a kémia területére is. Műveiben következetesen szem előtt tartotta a valószínűségszámítás gyakorlati alkalmazásait, és kritikai megjegyzéseivel nagymértékben segítette elő tudományága fejlődését. A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává 1947-ben választotta, Kossuth-díjjal 1956-ban tüntették ki. Budapesten halt meg, 1959-ben.

(Folytatjuk.)